

PROMEMORIA

Till: Flex Access AB

Från: Advokat Robert Persson

Ämne: Ålderskontroller för kosmetiskt solarium enligt 7 kap. 6-8 §§ strål-skyddslagen

Datum: 2018-12-07

SAMMANFATTNING

I september 2018 trädde ny lagstiftning i kraft som innebär krav på ålderskontroll för yrkesmässigt tillhandahållande av solarietjänster. Flex Access AB erbjuder helhetslösningar som innefattar ålderskontroll och accesskontroll till obemannade solarieanläggningar. Både ålderskontroll och accesskontroll sker via applikation som kan laddas ned på t.ex. smartphones. För ålderskontroll används Bank-id. Fråga har uppstått om Flex Access AB:s lösning är erforderlig utifrån den nya lagstiftningen.

Advokatbyråns slutsats är att Flex Access AB:s tekniska lösning är erforderlig. Även om lösningen inte utesluter kringgående måste den anses tillhöra en av de säkraste på marknaden. Advokatbyrån har i sin slutsats beaktat detta och att eventuella risker för kringgående är små och att liknande risker har accepterats inom andra områden.

Denna promemoria är endast avsedd för Flex Access AB. Advokatbyrån tar inte ansvar för dess innehåll gentemot tredje man med vilket advokatbyrån inte står i avtalsförhållande.

NORRLANDSADVOKATERNA

info@norrlandsadvokaterna.se
www.norrlandsadvokaterna.se

Bankgiro: 188-1416
PlusGiro: 673606-0
PlusGiro klientmedel: 673618-5
Org.nr: 556932-9773

VÅRA KONTOR

GÄVLE
Första Magasinsgatan 5
803 10 Gävle
Tel: 026-280 68 70

UMEÅ
Nygatan 21
903 29 Umeå
Tel: 090-77 80 90
Fax: 090-77 80 21

SUNDSVALL
Storgatan 73
852 30 Sundsvall
Tel: 060-850 01 99

LYCKSELE
Skolgatan 20
921 31 Lycksele
Tel: 0950-40 24 40
Fax: 0950-40 24 49

ÖRNSKÖLDSESVIK
Sjögatan 1 A
891 60 Örnsköldsvik
Tel: 0660-180 90
Fax: 0660-188 99

LULEÅ
Västra Varvsgatan 3
972 36 Luleå
Tel: 0920-180 90
Fax: 0920-180 58

BAKGRUND

Den 1 juni 2018 infördes en ny strålskyddslag (2018:396) som därmed ersatte strålskyddslagen (1988:220). Den 1 september 2018 trädde bestämmelser om solarieverksamhet i kraft i ovanstående lagstiftning. Dessa nya bestämmelser, som återfinns i 7 kap 6-8 §§, anger dels att det är förbjudet att yrkesmässigt låta någon som inte fyllt 18 år att sola i s.k. kosmetiskt solarium, dels att ålderskontroll och egenkontroll ska genomföras av verksamhetsutövaren. Information om åldersförbudet ska dessutom också anges på stället.

Flex Access AB erbjuder mobila låstjänster och därmed sammanhängande produkter och tjänster. För såvitt avser solarieverksamhet erbjuder bolaget en applikation ("appen") till s.k. smartphones där användaren kan låsa upp icke bemannade solarium och betala för tjänsten. Appen kallas Flexysun. Ålderskontroll sker genom att användaren vid inloggning till appen måste identifiera sig genom bank-id.

Fråga har uppkommit om Flex Access lösning uppfyller de angivna lagkraven.

UPPFYLLER FLEX ACCESS AB:S LÖSNING LAGKRAVEN FÖR ÅLDERSKONTROLL?

Lagkraven

Följande framgår tillämplig lagstiftning:

7 kap. 6 §
Det är förbjudet att yrkesmässigt låta någon som inte har fyllt 18 år sola i ett kosmetiskt solarium.

7 kap. 7 §

Den som yrkesmässigt låter någon sola i ett kosmetiskt solarium ska

- 1. förvissa sig om att solaren har fyllt 18 år,*
- 2. på varje ställe i verksamheten där ett kosmetiskt solarium upplåts se till att det finns en klart synbar skylt med tydlig information om förbudet i 6 §, och*
- 3. enligt ett särskilt program för egenkontroll kontrollera verksamheten och ansvara för att verksamhetens personal har nödvändiga kunskaper om det som gäller för verksamheten enligt denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.*

7 kap. 8 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om den egenkontroll som avses i 7 § 3 st.

Flex Access AB:s tekniska lösning

Flex Access AB:s lösning innebär att användaren på Itune Store eller motsvarande plattform för nedladdning av applikationer laddar ned Flex Access AB:s applikation i form av mjukvara. För applikationer gäller sedvanliga licensvillkor. För att kunna använda de tjänster som applikationer tillgängliggör behöver användaren registrera ett konto. Efter registrering behöver användaren logga in för att kunna nyttja applikationen. Vid inloggning ska användarnamn och lösenord anges. Applikationen frågar då efter bank-id, genom följande text: "*Åldersgränsen för att sola solarium är 18 år. Du behöver därför verifiera din ålder med Bank-id*". Först efter inloggning med bank-id öppnas appen och de solarieanknytna tjänsterna kan nyttjas, såsom upplåsning av obemannat solarium som är anknutet till tjänsten. Efter den initiala verifieringen med bank-id behöver ytterligare verifiering inte ske.

Sedan i början av december 2018 kan solarieägarna styra tillgängligheten på så sätt att bank-id krävs vid varje tillfälle applikationen används för att få tillträde till lokalen. Användaren avkrävs numera också en bekräftelse där det bl.a. framgår att användaren inte får vara behjälplig att bereda annan tillgång till solariet.

En teknisk beskrivning av lösningen bifogas (**bilaga 1**).

Andra tekniska lösningar tillgängliga på marknaden

Solarieappen uppvisar ett liknande system som Flex Access där Bank-id används som identitetskontroll.

Solappen och *Sunapp* saknar båda identitetskontroll via Bank-id. Istället laddar användaren ned en app i mobilen varpå inloggning sker via Facebook eller genom registrering av konto där användaren uppmanas ange sitt personnummer.

Är Flex Access AB:s tekniska lösning erforderlig?

Varken lagstiftning eller förarbeten (se prop. 2017/18:94) ger någon ledning i hur ålderskontrollen de facto ska genomföras. Frågan är därför om angivande av bank-id vid inloggning räcker eller om ytterligare moment eller säkerhetsåtgärder behöver vidtas.

Bank-id är ett säkert och vedertaget identifieringssätt som används inte bara av banker och andra finansiella institut utan också av offentliga myndigheter, såsom Skatteverket och Försäkringskassan. Bank-id som ålderskontroll måste därför anses erforderlig som

identifieringssätt per se. Frågan är då om identifieringsrutinerna är sådana att identifiering sker på relevant sätt vid relevant tillfälle, till undvikande av missbruk eller annat kringgående?

Bank-id används vid inloggning i applikationen. Sedan inloggning skett kan i och för sig användaren låsa upp de solarium som är knutna till applikationstjänsten. Det är således i och för sig teoretiskt möjligt för användaren att på så sätt bereda omyndiga tillträde. Ett sådant kringgående ter sig emellertid mycket omständligt och torde kräva direktkontakt mellan användaren och den omyndige i realtid, alternativt att användaren efter inloggning överlåter hårdvaran med applikationen till den omyndige under användandet av solarier. Under alla förhållanden innebär de förändringar av den tekniska lösningen som införts i december 2018 att solarieinnehavaren kan förstärka tillträdesskyddet ytterligare genom att kräva Bank-id vid varje användning av applikationen. En sådan lösning bedöms utan tvekan uppfylla aktuella lagkrav.

De alternativ för ålderskontroll som nu tillhandahålls på marknaden bedöms inte ha teknisk lösning som erbjuder bättre regelefterlevnad. Även dessa lösningar kan kringgås. T.ex. genom att ange ett påhittat eller lånat personnummer.

Obemannade solarium har funnits på marknaden i många år, långt före nu aktuella lagändring. De tekniska lösningarna för ålderskontroll som nu finns tillgängliga på marknaden torde ha varit kända för lagstiftaren. Om lagstiftaren inte bedömt att någon eller några av dessa inte erbjuder fullgod säkerhet skulle sannolikt lagstiftningen tydligt föreskrivit ett förbud mot obemannade solarium. Så har inte skett. Med beaktande av detta och med beaktande av att Flex Access AB:s lösning måste anses som ett av de säkraste på marknaden såvitt avser ålderskontroll är det advokatbyråns bedömning att lösningen uppfyller lagstiftningens krav på ålderskontroll.

Den möjlighet till kringgående som trots att föreligger och som redovisats ovan måste anses små och därmed acceptabla ur ett riskperspektiv. En sådan risk föreligger alltid när betalning och nyttjande sker vid separata tillfällen. Det finns härvidlag en rad olika exempel på tillfällen där samhället accepterat en risk för kringgående. Tobakshandlaren har t.ex. ingen möjlighet att säkerställa att köparen inte överlåter produkterna till underårig. Hotellet har ingen kontroll över huruvida nycklar till hotellrum i annexbyggnad, med tillhörande minibar, överläts till och nyttjas av underårig.

Sundsvall, dag som ovan

Robert Persson

Bilaga:

1. Teknisk specifikation